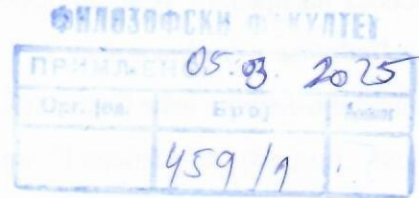

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ПРЕДСЈЕДНИЦИ ЕТИЧКЕ КОМИСИЈЕ

Проф. др Тамара Цамоња Игњатовић

Поштована проф. др Цамоња Игњатовић,
Поводом Вашег дописа,

Достављам Вам преко WeTransfer-a:

- 1.) Изјашњење на Захтјев
- 2.) Доказе уз Изјашњење на Захтјев
- 3.) Коментари на Захтјев М. Шћекића у „Word“-у, који су интегрални дио Изјашњења.
- 4.) Прилози уз Коментаре на Захтјев М. Шћекића у „pdf“-у
- 5.) Биографију и библиографију проф. др Маријана Премовића.

С поштовањем,

У Подгорици,
Датум: 4.3.2025

Проф. др Маријан Премовић, редовни професор

Руководилац Студијског програма за историју
Продекан за науку и међународну сарадњу
Филозофски факултет у Никшићу,
Универзитет Црне Горе

М: +382 68 641 018 (Viber, WhatsApp)
Е: premovicmarijan@yahoo.com, marijanp@ucg.ac.me

УВОД у ИЗЈАШЊЕЊЕ

- Своју докторску дисертацију „Средње и Доње Полимље и Горње Подриње“ пријавио сам у децембру 2011. године.

- Универзитет у Београду, 13. марта 2012. године, актом под бр. 06-17372/26-12 дао је сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила: *Средње и Доње Полимље и Горње Подриње у средњем веку*.

- Наставно-научно веће Филозофског факултета, на сједници одржаној 4. априла 2013. године, донијело је одлуку да изабере Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације докторанда мр Маријана Премовића под насловом *Средње и Доње Полимље и Горње Подриње у средњем веку*. У Комисију су изабрани др **Анрија Веселиновић**, редовни професор и ментор кандидата (Филозофски факултет у Београду), др **Синиша Мишић**, редовни професор (Филозофски факултет у Београду), и др **Срђан Рудић**, виши научни сарадник Историјског института у Београду.

Докторска дисертација и извјештај Комисије били су по устаљеном протоколу на увиду јавности мјесец дана, након чега на докторску дисертацију није било примједби. У извјештају Комисије наведено је да докторска дисертација посједује оригиналне научне доприносе који су неопходни за њену позитивну оцјену. Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду, на сједници одржаној 16. маја 2013. године, прихватило је извјештај Комисије једногласно. Веће научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду 4. јуна 2013. године, дало је сагласност на извјештај докторске дисертације. Докторску дисертацију успјешно сам одбранио 18. јула 2013. године.

Докази 1:

- Докторска дисертација у ПДФ формату од марта 2013.
- Извјештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације од 15. априла 2013.
- Одлука Наставно-научног већа Филозофског факултета у Београду од 16. маја 2013.
- Сагласност Већа научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду од 4. јуна 2013.

Дана 18. фебруара 2025. запримио сам Допис Етичке комисије Филозофског факултета Универзитета у Београду сл. бр. 28811, од 18. фебруара 2025. године, у вези са Захтјевом од стране студента докторских студија мр Милана Шћекића за утврђивање неакадемског понашања, од 7. фебруара 2025. године, с позивом да у року од 15 дана доставим Изјашњење.

Поступајући по наведеном Допису, благовремено достављам:

ИЗЈАШЊЕЊЕ

Одбацујем све наводе изнијете у пријави као неосноване, неакадемске, ненаучне, незасноване на чињеницама, тенденциозне и злонамјерне.

Образложење

Зашто и како су наводи покретача очигледно неосновани детаљно се утврђује у “Коментарима захтјева”, које овом приликом прилажем, а који чине интегрални дио мог Изјашњења. У њима сам детаљно, осврћући се на сваки појединачни навод Захтјева, објаснио и показао зашто су сви они чињенично неутемељени, тенденциозни и манипулативни.

Прилог 1: Коментари у Word-у на Захтјев колеге М. Шћекића и докази позива у фуснотама, које шаљемо преко WeTransfer-a.

Детаљно образложење доставио сам у знак великог поштовања према члановима Комисије, које очигледно недостаје подносиоцу овог Захтјева, јер да је такво поштовање било присутно, подносилац Захтјева не би уважене чланове ове Комисије подвргнуо узалудном проучавању читавих 300 страница материјала, који је манипулативно представљен, како би се створио привид основаности, иако се такво нешто ни у једном случају не може чињенично доказати.

Структура овог Захтјева, као и његова садржина, једино могу бити јасне уколико се узме у обзир истински разлог његовог подношења, тј. све оно што је непосредно претходило одлуци да студент докторских студија мр М. Шћекић, скоро 12 година послје уписа истих, поднесе захтјев ове врсте против моје маленкости, а свог руководиоца Студијског програма за историју на факултету коме је до недавно био запошљен и још увијек похађа докторске студије, спорећи моју докторску дисертацију коју сам одбранио прије скоро 12 година.

Ти суштински разлози, иако би несумњиво олакшали посао Комисији, нијесу представљени у Захтјеву који јој је достављен. У том смислу, могли бисмо рећи да Захтјеву, недостају веома битне чињенице за овај поступак. Нема, дакле, сумње да подношење овог захтјева није подстакнуто академским и научним разлозима. Даља анализа ће показати да су ти разлози сасвим неакадемски и ненаучни.

ДИО I

Наиме, аутор ове иницијативе (М. Шћекић, 1979) завршио је основне студије историје на Филозофском факултету у Косовској Митровици 2007. године. Магистарске студије завршио је на приватном Универзитету Доња Горица 2012. године и стекао звање магистра правних наука – међународни односи. Академске 2013/14. године уписао је докторске студије на Студијском програму за историју, на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе. Дакле, подносилац захтјева је магистар правних наука, студент докторских студија од 2013. године.

Иако би на другим високошколским установама вјероватно изгубио статус студента након преко 11 година студирања, студент Шћекић, који је притом једно вријеме био ангажован и као сарадник у настави на нашем Факултету, у мају 2024. поднио је на увид јавности његову докторску дисертацију „Албанци у Црној Гори 1945–1955: модернизација и идентитет“. Током периода увида јавности у рукопис, маја 2024, на садржај његове докторске дисертације је стигло пет приговора од научних и академских радника из Загреба, Београда и Никшића. Приговори на садржину докторске дисертације студента Шћекића су били прецизно формулисани, указивајући на методолошку, али и научну незрелост. Тада сам се, као руководиоца Студијског програма, суочио са избором да ли да се докторска дисертација врати на допуну. С обзиром на озбиљност приговора и природу њене мањкавости, а посебно с обзиром на то да је послје пристиглих приговора један од чланова Комисије за одбрану дисертације студента Шћекића, др Дмитар Тасић, изузео своје мишљење и предложио допуну дисертације, одлучио сам да дисертацију треба врати на допуну.

Докази 2:

Приговори на докторску дисертацију М. Шћекића и Издвојено мишљење члана Комисије из маја 2024.

Вијеће Филозофског факултета у Никшићу је прихватило моју аргументацију и докторска дисертација је враћена на дораду. Но, кандидат се није понашао академски зрело и одговорно – да прихвати критику и допуну докторат – већ је одлучио да сву своју енергију усмјери против мене, као руководиоца Студијског програма, и да ме дискредитује и изложи јавном прогону. Ову његову ријешеност је додатно подстакла чињеница да он, од новембра 2024. године, више није радно ангажован као сарадник у настави на Филозофском факултету у Никшићу. Због свега наведеног подносилац овог Захтјева Етичкој комисији има лични анимозитет према мени, и будући да сам као руководиоца Студијског програма за историју и предсједник Комисије за писање извјештаја, написао негативан извјештај на његову пријаву за радно мјесто сарадника у

настави, заједно са двоје других колега у Комисији за избор сарадника, које такође нису биле сагласне са тим да се колеги Шћекићу продужи радни ангажман на факултету. Главни разлог за такав наш став је чињеница што је колега Шћекић седам година био у звању сарадника у настави, што је законски максимум према Закону о високом образовању Црне Горе и Статуту Универзитета Црне Горе. Такође, колега Шћекић се преко 11 година налазио на докторским студијама. Вијеће Филозофског факултета у Никшићу је једногласно потврдило овај предлог Комисије.

Доказ 3:

Извјештај Комисије и Одлука Вијећа Филозофског факултета да се мр Милан Шћекић не изабере за сарадника у настави од 28.10.2024.

Студент Шћекић је тада, у присуству деканке и секретара Факултета, изјавио „да ће се осветити Премовићу“ и да ће ме „уништити“ (*може се доказати тражењем изјашњења присутних*). Тада студент Шћекић започиње медијску кампању против мене, а овај захтјев је само посљедњи чин у тој његовој нечасној намјери.

О домету и природи његове кампање, свједочи и то да је студент Шћекић написао десет колумни на интернет порталу „AntenaM“ у којима ме назива плагијатором, али и лично вријеђа. Овај Захтјев, заправо, и не представља ништа друго до збир свега онога што је претходно изнијето у реченим колумнама подносиоца пријаве. Те наводе је студент Шћекић поновио и у бројним писмима упућеним научним и академским радницима у региону, а све са циљем моје дискредитације. Шћекићева основна намјера је била да спријечи мој избор у звање редовног професора на Универзитету Црне Горе, чија је процедура управо тада била у току.

Видјети: Доказ 5

Тада сам јавно реаговао и одбацио сва писања студента Шћекића. Такође, иако је студент Шћекић слао дописе и бројним невладиним организацијама у Црној Гори, на мој избор у звање редовног професора приспио је само један потписани приговор, и то његов лично, као и два анонимна, такође сличне садржине. Свој приговор, студент Шћекић је поднио Вијећу Факултета и Сенату Универзитета Црне Горе. Садржински, тај приговор је идентичан Захтјеву поднијетом Етичкој комисији Филозофског факултета у Београду. На све наводе студента Шћекића, одговор су дали рецензентска Комисија, Вијеће Филозофског факултета у Никшићу, Вијеће друштвено-хуманистичких наука и Сенат Универзитета Црне Горе, који су једногласно одбили приговор и једногласно ме изабрали у звање редовног професора.

Тиме је јасно утврђено да су сва претходна писања и приговор, а следствено томе и овај захтјев колеге Шћекића потпуно неосновани. Они су, правнички речено, у материјалном смислу – већ пресуђена ствар.

Докази 4:

Уложени приговор Милана Шћекића на избор у академско звање и документација достављена преко WeTransfer-a;
Одговор проф. др Божидара Шекуларца (научни савјетник Историјског института УЦГ у пензији, редовни професор Филозофског факултета у Никшићу);
Одговор проф. др Зринке Николић Јакус (редовна професорица Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу);
Одговор проф. др Снежане Божанић (редовна професорица Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду);
Одлука Вијећа Филозофског факултета Универзитета Црне Горе (22.1.2025);
Одлука о избору у академско звање редовног професора на Универзитету Црне Горе (7.2.2025);
Честитка Ретора Универзитета Црне Горе на избору у академско звање редовног професора (7.2.2025).

Како сам приликом избора у звање редовног професора претрпио директне увреде и индиректне пријетње, моралну и научну штету поводом серијала текстова о мом докторату од кандидата Шћекића, који је објавио на електронском порталу „AntenaM“, након избора у звање редовног професора, против Шћекића покренуо сам поступак пред Етичким одбором Универзитета Црне Горе, који достављам у прилогу.

Доказ 5:

Предлог за утврђивање одговорности мр Милана Шћекића за кршења академског интегритета од 19.2.2025.

О недостатку академске честитости колеге М. Шћекића свједочи и чињеница да ни након одговара компетентних ауторитета из историјске науке, као и највећих научних установа у Црној Гори, није нашао за сходно да ми упуту извињење због претходно изнијетих неистина. Напротив, када већ није успио да спријечи мој избор у звање редовног професора, он је, *понављајући већ своје већ познате неутемељне наводе*, поднио иницијативу за преиспитивање оригиналности моје докторске дисертације Етичкој комисији Филозофског факултета у Београду. Дакле, у претходно описаном се састоји прави разлог подношења ове пријаве у овом тренутку, скоро 12 година после њене одбране.

Напоменуо бих још да студент Шћекић ову Комисију није упознао ни са једном од напријед наведених чињеница, које су од суштинског значаја за овај поступак (и растеређивања поступка пред овом Комисијом). То говори не само о његовом неакадемском држању према мени лично, већ и према члановима ове Комисије, које излаже сувишном послу „испитивања“ његових „навода“.

Посебно је битно истаћи да је лична фрустрација студента Шћекића додатно узрокована и чињеницом да му је на допуњену докторску дисертацију у јануару 2025. године стигло 7 приговора (др Наил Драга, проф. др. сц. Мартин Первишић, доц. др Александар Стаматовић и др.), које све заједно указују да кандидат, ни послје враћања дисертације на допуну и дораду, није успио да поступи на академски приличан начин уважи изнијете приговоре и подигне квалитет свог текста. Супротно томе, студент Шћекић је одлучио да се још једном послужи манипулативном методом, па да у допуни докторске дисертације да неистиниту изјаву поводом чињенице која је била од суштинског значаја за оцјену његове дисертације, а која се односила на питање да ли је истраживао у Архиву Југославије. Студент Шћекић је у „допуњеној“ дисертацији изјавио да је своје истраживање проширио и на ову установу, истражујући њене фондове и користећи њене изворе. Међутим, кроз приговоре је утврђено да је студент Шћекић изнио неистину у том погледу, будући да је дописом од стране Архива Југославије утврђено да он, у предметном периоду, уопште није вршио никаква истраживања у тој установи!

Суочен са овом, у научном али и каријерном смислу, врло незавидном ситуацијом, студент Шћекић је одлучио, умјесто да се суочи са недостацима његовог научног рада и исте отклони – да дискредитује мене, али и друге које, на било који начин, сматра „заслужним“ за његов тренутни положај. Ту се, између осталог, налази и Универзитет у Београду, чији сам ја био докторанд, а који је и кућа бројних научних и академских радника који су поднијели приговоре на његову докторску дисертацију. Такву мотивацију не крије ни сам Шћекић, који наводи недостатак моје дисертације, види као системску карактеристику Универзитета у Београду, коментаришући: *„tako se postaje najmlađi doktor istorijskih nauka u Crnoj Gori na 'prestiznom' beogradskom univerzitetu“* (стр. 4 Захтјева), *„tako se na 'prestiznom' beogradskom univerzitetu, da to niko ne primjeti od članova komisije, postaje doktor istorijskih nauka.“* (стр. 33 Захтјева).

Јасно је да смјелост којом студент Шћекић оспорава моју дисертацију као и ауторитет Комисије пред којом сам је одбранио, стоји у непремостивој несразмјери с његовим академским, научним и професионалним потенцијалима. То не произилази само из до сад наведеног, већ и из саме природе његовог Захтјева. Ипак, из поштовања према овој Комисији и Факултету на коме сам докторирао, осврнућу се и на саму природу његовог Захтјева.

ДИО II

Начелну анализу Захтјева студента Шћекића, започећу навођењем својих професионалних компетенција. Након стицања научног звања доктор историје, Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, у јуну 2015. године, изабран сам у академско звање **доцента** на Филозофском факултету у Никшићу, на предметима: *Историја Балкана у средњем вијеку I*, *Историја Балкана у средњем вијеку II*, *Општа историја средњег вијека*, *Историја Византије*. У јуну 2020. године, Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, изабран сам у академско звање **ванредног професора**, за ужу научну област: *Историја средњег вијека*. Одлуком Сената Универзитета Црне Горе, 7. фебруара 2025. године, изабран сам у звање **редовног професора** за ужу научну област *Историја средњег вијека (свјетска и историја Црне Горе)*. Поред рада на матичном Факултету школске 2022/23. и 2023/24. године, био сам ангажован као гостујући професор из предмета *Европске регије и хрватска повијест у средњем вијеку* на Одсјеку за повјест, Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу. Академске 2018/19., 2019/20., 2020/21., 2022/23. и 2023/24. године био сам ангажован као гостујући професор на Филозофском факултету у Тузли, на предметима: *Хисторија југоисточне Европе у средњем вијеку I*, *Хисторија југоисточне Европе у средњем вијеку II* и *Опћа хисторија средњег вијека II*. Школске 2024/25. године ангажован сам као гостујући професор на Филозофском факултету у Тузли, на предметима *Хисторија дипломатије* и *Хисторија Бизантског царства*, као и професор на докторским студијама на Филозофском факултету Универзитета у Марибору, на предмету *Adriatic Space during the Middle Ages*.

Члан сам уредништва у водећим међународним часописима: *Acta Histriae* (SSCI, A&HCI, SCOPUS), *Annales, Series Historia et Sociologia* (A&HCI, SCOPUS), *Transylvanian Review* (A&HCI, SCOPUS), *Hiperboreea* (ESCI, SCOPUS), *Studia Historica Slovenica*, *Радови Завода за хрватску повијест Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу* и *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi*, који су индексирани у SCOPUS-у. У уредништвима сам и часописа: *Journal of Oral History*, *Historian's View—International Journal of Historians View*, *Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)*, *The Legends—Journal of European History Studies*, *Studies of the Ottoman Domain*, *Радови Филозофског факултета у Сарајеву (Хисторија, Хисторија умјетности, Археологија)*, *Архивски записи* и *Гласник Бихора*. Члан сам уредништва у међународној издавачкој кући *Livre de Lyon* (France). Такође, члан сам научног комитета UBTAS, који организује симпозијуме о историји Балкана. Био сам члан комисија за избор сарадника и професора на Филозофском факултету у Никшићу, Филозофском факултету у Тузли, Филозофском факултету у Мостару и Филозофском факултету у Марибору. Такође, био сам ментор, члан и председник комисија за одбрану магистарских радова на Филозофском факултету у Никшићу и Филозофском факултету у Тузли. Био сам члан комисија за одбрану докторских дисертација на Филозофском факултету у Београду и на Филозофском факултету у Новом Саду. Почетком децембра 2021. године добио сам награду

за посебан допринос развоју научно-истраживачког рада и међународном позиционирању Филозофског факултета Универзитета Црне Горе.

Од 1. септембра 2020. године продекан сам за науку и међународну сарадњу на Филозофском факултету у Никшићу. На моју иницијативу у јулу 2022. године Филозофски факултет у Никшићу склопио је споразум о наставно-научној сарадњи са Филозофским факултетом Универзитета у Београду. Од маја до септембра 2022. године био сам члан Вијећа друштвених наука Сената УЦГ. Од маја 2022. године члан сам Научног одбора Сената УЦГ. Од септембра 2023. године руководилац сам Студијског програма за историју на Филозофском факултету у Никшићу. Аутор сам 4 научне монографије и преко 50 научних чланака. Преко 20 радова објавио сам у свјетским престижним часописима који су индексирани на SSCI и ANCI листи.

Прилог 2:

Биографија и библиографија проф. др Маријана Премовића.

Биографске податке наводим како бих поштоване чланице и чланове Етичке комисије упознао са мојом академском каријером, иза које стоји огромна посвећеност у академском и научном раду, али и како бих указао на мјеродавност којом могу да судим о научној основаности Захтјева студента Шћекића.

Захтјев Шћекића за образац узима сљедећи, битно погрешан, приступ:

- 1) Неразумијевање методологије проучавања средњовјековне историје;
- 2) Оптужбе за наводно плагирање опште познатих појмова у средњовјековној историји (жупа, баштина Немањића, град, бир, врховина, дефтери итд.), који се налазе у другим монографијама, чланцима и лексиконима, у мањој или већој мери, па се из тих разлога могу и наћи извјесна преклапања у мом раду. У питању су, дакле, општеприхваћене дефиниције и појмови у историографији о средњем вијеку, које сам све без изузетка уредно поткријепио са фуснотама;
- 3) Тенденциозно тумачење и извлачење ријечи и реченица из контекста, као и неистините оптужбе за неакадемско цитирање. Напомињем да су у свакој „спорној“ ситуацији уредно наведене референце у фусности и на крају рада извори и литература;
- 4) Очигледна намјера да се, неистинитим навођењем, манипулацијом и тенденциозним тумачењем, читалац Захтјева доведе у заблуду – да је ријеч о плагијату;
- 5) Неакадемско вријеђање моје личности и научног интегритета.

Оно што је познато као методолошко правило у свим областима историјске науке јесте обавеза посматрања појава, личности, дјела и свега осталог од значаја у датом контексту. Приликом критике неког текста, потребно је обратити пажњу и на личност онога ко износи неку тврдњу. Аутор ове иницијативе бави се савременом историјом (XX вијек). Дакле, нема додирних

тачака са средњовјековном историјом, те се стога не може сматрати компетентним. Бављење историјом средњег вијека захтијева познавање различитих методолошких поступака који су страни каснијим периодима. М. Шћекић не располаже потребним искуством, када је ријеч о истраживању средњовјековља, односно методологијом средњовјековних студија. Као примјер његовог непознавања методологије, навешћу Шћекићеву коауторску монографију *Црногорски владари*, у којој нема ни фуснота нити пописа кориштене литературе. Сlike и карте у поменутој монографији преузимају се такође без навођења извора. Из наведеног примјера јасно је да се знања и вјештине колеге Шћекића из поменуте области сасвим упитне. С тим у вези, очигледно је да не постоје његове компетенције за научну оцјену рада једног доктора историјских наука, а самим тим и докторске дисертације.

Историографска наука заснована је на темељима своје методологије, чија је окосница критички приступ према подацима. Аутор се, међутим, о ово правило безобзирно огријешо. **Наиме, из цјелокупног текста докторске дисертације извучене су поједине реченице и оне су посматране изван ширег контекста.** Осим тога, правила академске честитости овдје су такође употребљена изван контекста. Шћекић је, заправо, правила саобразио својој концепцији и њихову суштину подредио форми. Када се сагледају у цјелости норме академског поштења и критикована дисертација, онда се недвосмислено може закључити да је аутор иста злоупотребио. Да је ова тврдња тачна могу потврдити ауторови најчвршћи докази, односно фотографије страница са спорним мјестима. На истима се осим појединих реченица не види остатак текста, и са тих фотографија се не види да ли је аутор дисертације цитирао претходне истраживаче, јер се дно странице са напоменама уопште не види.

Током израде докторске тезе користио сам необјављену и објављену архивску грађу, као и стотине монографија и научних чланака. У докторској дисертацији је дата систематизација досадашњих достигнућа у радовима релевантних научних радова. Свуда је дат адекватан извор, необјављена или објављена документа, књига, чланци и сл., на којима се базира аргументација у дисертацији. У свакој прилици сам назначио позив на интерпретацију других аутора, кроз препричавање или навођење општих схватања аутора, увијек наводећи изворе. У историјској науци цитирање нечијег рада уједно подразумијева да је тиме истакнуто коришћење туђих рјешења и мисли без обзира на знаке навођења. Констатација М. Шћекића да у дисертацији, у појединим случајевима, нису наведени извори из којих они потичу, не даје нам увид у цјелокупан контекст. Познато је да аутори, у неким случајевима, фусноте наводе на крају пасуса или поглавља. Фуснота, као научна апаратура, у академском раду примјењују се да означи коришћене изворе и литературе, одакле су преузети подаци и дата објашњења. Оне показују да кандидат влада изворима и литературом и указују на ниво проучености истраживачког питања. Када наводимо више библиографских јединица, тиме указујемо да су аутори дошли до истих или сличних констатација, а у неким напоменама сугеришу на релевантну литературу. Поред тога

што позивима у фуснотама показујемо да познајемо проблематику и научну продукцију о тој проблематици, показујемо академску добру праксу да уважавамо ставове других аутора и њихове научне резултате, а у појединим ситуацијама неке наводе је неопходно поновити да би се разумио контекст. Понекад се на крају једног или два пасуса дају фусноте. Све то, међутим, што је неспорно присутно у мојој дисертацији, подносилац пријаве на својим „снимцима” свјесно изоставља, манипулативно усмјеравајући читаоце Захтјева ка погрешним закључцима.

Кроз општепознате догађаје, подносилац иницијативе покушава да укаже да сам преузео дјелове појединих реченица од других аутора. Наведене оптужбе не садрже дескрипцију нових идеја, већ су од раније познате у историјској науци. Очигледно да подносилац иницијативе ни мало не разумије историјску методологију, јер се опште познати појмови не цитирају. На појединим мјестима су историјски подаци битно подударни, исте мисли, ставови, садржај текста, распоред излагања, аргументи, исте формулације, исти темплејт итд, те се не наводе у референцама. Ту мислим на општепознате појмове: жупа, трг, баштина Немањића, град итд. Ријеч је о појмовима који су познати у историјској науци, а и широј јавности и који се не могу другим ријечима ни објаснити.

Када подносилац указује на аутоплагијат; опет не разумије методологију да је то аутоцитат, у коме се аутор позива на своје дјело. Тиме се само показује да аутор познаје тематику, да се истом раније бавио, што га додатно квалификује за дату тему.

Такође, колега Шћекић покушава да злоупотреби публикације, исте или сличне тематике који имају елементе битне подударности. Ту мислим на историографске радове проф. др Сенише Мишића, поводом којих ме оптужује за неакадемско писање. Иронија је да је професор Мишић био председник Комисије за одбрану моје докторске дисертације, те да би ми, засигурно, скренуо пажњу да је било неакадемског писања на његову штету. Навешћу примјер који најбоље илуструје бесмисленост оптужби М. Шћекића. Проф. Мишић је написао чланак: „Земља у држави Немањића“, *Годишњак за друштвену историју* (Београд), 1997, год. IV, св. 2–3, 133–146, који сам уредно користио у дисертацији. Иста објашњења за жупе даје у свом каснијем чланку: С. Мишић, „Територијално–управна организација Полимља (XII–XIV век)“. У: *Краљ Владислав и Србија XIII века*, Београд: Историјски институт, 2003, 73–88. Манипулативном методом колега Шћекић наводи да сам плагирао чланак „Територијално–управна организација Полимља (XII–XIV век)“, а исти подаци се налазе у чланку „Земља у држави Немањића“, који ја наводим у фусноти. Само ономе ко не познаје ову проблематику може се учинити да сам се служио неакадемским понашањем, али увидом у други чланак проф. Мишића из

1997. јасно је да је уредно цитиран у фусноти. То указује на злонамјерност, лажне оптужбе и свјесну злоупотребу пријаве.

Навешћемо још један примјер: студент Шћекић наводи како сам „дословно преписао“ из књиге Тибора Живковића „Портрети српских владара“ (Београд, 2006), као и да то нисам навео. Наравно, супротно тврдњама Шћекића, у конкретном случају сам користио и уредно навео приређени извор „Т. Живковић, *Gesta regum Sclavorum*, том 2, Београд 2009, 202 – 204, 274–275“, у коме се, између осталог, највећим дијелом налазе и оне констатације и резултати које је овај аутор претходно изнио у својој књизи из 2006. године. Дакле, Шћекић, у ситуацијама у којима се уредно позивам на публикације, производи „лажну дилему“ тако што представља да се подаци, који се налазе у публикацијама на које се уредно позивам, заправо налазе (искључиво) у другим публикацијама, које сам наводно изоставио. Овај метод, Шћекић понавља на више мјеста, на шта сам указао у Коментарима његовог Захтјева (прилог 1). Он тиме, заправо, жели да створи привид постојања „неакадемског понашања“ тамо гдје оно апсолутно не постоји. Таква метода је опште мјесто његовог „Захтјева“.

Поштованим чланицама и члановима Етичке комисије, дао сам све доказе у приложеним „Коментарима на Захтјев“ (прилог 1), свуда одговарајући „коментар на коментар“ на све злонамјерне наводе, доносећи и скенове већине позива, који откривају неакадемске методе пријаве.

Референце представљају ауторово познавање литературе за потпуно разумијевање истраживачке теме. Референце су имплементирани у фусноте, наводећи име и презиме аутора, наслов дјела, мјесто и датум објаве, односно наслов часописа и његов број, као и тачне странице. Навођење фуснота уредно указују кога сам цитирао и на које се научне ауторитете позивам, а кроз то може се увидјети да ли познајем тематику кроз необјављене и објављене изворе, као и публиковану литературу до предаје докторске дисертације (марта 2013. године). Све је уредно цитирано у раду и свака библиографска јединица се налази у списку литературе. Сви дјелови рукописа су праћени правилно референцама, које су наведене на крају дисертације.

Подносилац иницијативе М. Шћекић злонамјерно је покушао да ми импутира плагирање, које подразумијева преузимање нечијих идеја или нечијег рада без навођења референци. Свуда сам уредно у научној апаратури наводио име аутора и дјело из којег сам преузимао податке. То се може видјети из напомена у мојој докторској дисертацији, пошто је смисао да укажемо да су подаци релевантни за рукопис. Колега Шћекић је то злоупотребио, јер је могао провјерити дјела на које сам се позвао, али он је навео само поједине радове чиме је његова лоша намјера

транспарентна. Потом, колега Шћекић је селективно вадио поједине напомене и упоређивао наведене опште појмове са другим публикацијама, неистинито приказујући да нисам наводио прецизно позив на литературу.

Осим тога, тенденциозно су представљени поједини случајеви изостављања цитирања у случају радова који су прије тога више пута уредно цитирани. Не постоје пропусти у цитирању дјела и сва су на списку коришћене библиографије. Поједине реченице, извучене из контекста, не могу се сматрати за плагијате будући да су у питању дефиниције појединих правних термина, институција или географски описи који су опште познати и устаљени. Овакве врсте података се тешко могу правилно изразити другачије од устаљених дефиниција (примјер: село, меропси, заселак, сокалници, попови, имена владара из династије Немањић, имена ктитора манастира итд.).

Докторска дисертација која је предмет Захтјева осим тога има карактер синтезе; дакле, сажима и на једном мјесту представља дотадашње научне резултате. Уколико аутор не узима ову чињеницу у обзир поново је занемарио контекст и научни карактер докторске дисертације. Ни у једном дијелу иницијативе колега Шћекић није указао на неку наводно коришћену публикацију која није наведена у научном апарату доктората, као и на завршном попису библиографије. Све позиве из наведених дјела сам уредно наводио у научној апаратури, доносећи поједину аргументацију и терминологију. Познато је у историјској науци да је немогуће написати магистарску и докторску тезу без навођења претходног истраживања што сам и примијенио у писању своје дисертације. Уколико би се прихватила заснованост оваквих примједби изнијетих у Захтјеву то би значило да се могу проблематизовати готово све дисертације из историјских наука, нарочито имајући у виду да се оспоравају дисертације након десет и више година.

Сходно свему претходно наведеном, предлажем да Етичка комисија одбије иницијативу за утврђивање мог наводног неакадемског поступања. Да је Захтјев М. Шћекића несумњиво био мотивисан ненаучним већ личним разлозима, како смо већ истакли, јасно је из свих неистинитих података и клевета које он садржи. Штавише, Шћекић се није задржао ни на томе, већ је отишао даље и изнио низ увреда на рачун моје личности и мог научног рада, и истовремено вријеђајући Филозофски факултет у Београду. Наводим само неке од његових грубих увреда: *krije se veoma uporan i perfidan plagijator* (стр. 4); *Premović vara* (стр. 4); *Premović vrlo prepreden plagijator* (стр. 5); *Premovićeve smicalice* (стр. 21); *tako se na 'prestižnom' beogradskom univerzitetu, da to niko ne primjeti od članova komisije, postaje doktor istorijskih nauka* (стр. 33); *Premović potkrada* (стр. 35); *Premović ne govori istinu, čime potvrđuje narodnu izreku – ko laže taj i krade* (стр. 50); *zaslužuje prezir* (стр. 63); *prepisuje sa istim žarom i perfidnošću* (стр. 64); *jer ako nešto Premović zna, zna da prepisuje, potkrada i vara* (стр. 64); *ne mari mnogo za etiku i etičnost* (стр. 67); *Premovićeve prevarne radnje* (стр. 74); *Premović je kao plagijator pokazao svojevrstu drskost* (стр. 97); *Premović ponovo obmanjuje* (стр. 112); *sramotu za beogradski univerzitet, medievalistiku i historiografiju* (стр. 332) итд.

М. Шћекић би требало да одговара за неистините оптужбе (узнемиравање, повреду интегритета, неакадемску реторику, лично и професионално вријеђање итд.), с обзиром на то да је због сопственог анимозитета мотивисан осветом према мени као руководиоцу Студијског програма за историју и продекану за науку и међународну сарадњу на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе, као и према Факултету на којем је и даље студент докторских студија у несигурном статусу.

Сматрам да се оптужбе М. Шћекића, изнијете у Захтјеву, не могу прихватити као истините и научно утемељене, с обзиром на то да су засноване на методолошки недопустивим поступцима, манипулисањем чињеницама и личном нетрпељивошћу и острашћеношћу. М. Шћекић је заборавио, или никада није чуо, за основни постулат историјске науке, а што је и својеврсна заклетва честитости свих историографа – коју је формулисао прије скоро две хиљаде година Публије Корнелије Тацит: *Sine ira et studio!*

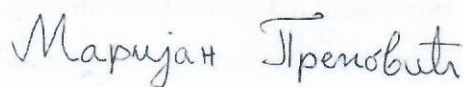
На завршетку напомињем (видјети Доказ бр. 4) да се ради о Захтјеву који је по својој садржини идентичан приговору о коме се већ изјашњавала Комисија из уже научне области коју је именовао Сенат Универзитета Црне Горе, а која га је једногласно одбила као неоснован. То су једногласно потврдили органи Универзитета мојим избором у академско звање редовног професора.

С поштовањем,

У Подгорици,

4. март 2025. године

Проф. др Маријан Премовић, редовни професор

Руководилац Студијског програма за историју

Продекан за науку и међународну сарадњу

Филозофски факултет у Никшићу, Универзитет Црне Горе

М: +382 68 641 018 (Viber, WhatsApp)

Е: premovicmarijan@yahoo.com, marijanp@ucg.ac.me